

H ó s - z ö n g e m é n y .

Véreim, magyarok, végvári vitézek!
Patinás kort, régmúlt időket idézek:
Nótát fujok egy szép örömhír okáru
Egy felhőkbe nyuló magas bérc fokáru -
Bizton tudom, hogy ez nem lesz nekünk káru,
Sőt belőle ránk is nagy tisztesség háru.
Toppantok kacéru, kurjantok hegyeset,
Ropok kiskun módra táncot, nagy begyeset:
Sej-haj! Dinom-dánom! Muzsika, vigasság -
Három a tánc! Három a magyar igazság!
Györkösy Alajost regöli éneke,
Mert így parancsolja hő vágyam énneke
Hét országra szóló jubileum mián:
Negyedszáz éve van az Akadémián.
De - bár nagy ember ő - én sem vagyok kutya:
Ész teszi az embert, nem a retye-rutya,
Ész meg van itt, akár kölcsön is száz lattal -
Halljátok hát szómat illő áhitattal!

Hej, szép idők jártak az ős hajdankorban:
Hajnalig mulattunk potya disznótorban,
Duskálkodtunk borban, hemperegtünk porban
S álltunk zaci előtt ménkü hosszú sorban.
Ugy éltünk akkortájt, mint a hal a vízben,
Midőn női halat csókol első ízben,
Vagy - enyhébben szólva - mint Marci Hevesen:
Toka-szalonnán és májgombóc-levesen -

Még párbajt is vivtunk /és nem is kevesen!/
S udvaroltunk buzgón, pajzánul, hevesen.
Részünk volt rétesben és füstölt tarjában
És első szerelmünk ölelő karjában,
Borju veséjében és marha marjában -
Nem-igen lesz oly jó sorsunk hamarjában.
Findzsánkban tojás volt, tányérunkon velő,
Ha kedvünk szottyant rá, cigányt hívtunk elő,
Rózsa-liget várt ránk, nem ^amrha-legelő -
Györkösy ütötte a taktust legelő'.
Ételnek, italnak olcsó volt az ára:
"Négy Szürkébe" jártunk pompás vacsorára
Ki a mamájával, ki a papájával,
Ki a búbájával, ki a babájával -
Fludorovits Jolán sok lelki kincsével,
Józsi bá' legendás, kajla, bőszt pincével,
Lengő termoszával, sok más többszincével,
S kackiás hivalgó, sex-appeal tincével.
Alice arany színű szép szőke hajával,
Égkék szemével és egy zacskó kajával,
Messzeségbe vesző rejtélyes nyomokkal,
Magasan, karcsun, telt bakfis-idomokkal,
Öröm-sugárzással "Magnificat"-arcon,
Mely győzelmet arat minden földi harcon.
Györkösy Alajos a huncut májával,
Szinyeyi József a kereszt-komájával,

Simonyi dus tót és cigány tudásával,
Munkácsi Mihály egy fazék rizskásával,
Király István egy nagy nyaláb csereklyével,
Csima, Kovács egy-egy szatyor csöregével,
Vidra kislányával, a csöpp Csörikével,
Rozgonyi Baba egy tányér sült csirkével.
Livia ellátva minden széppel, jóval:
Sok virágcsokorral és sok udvarlóval.
Lovász Károly egy szép ezüstös csótárral,
Melich János egy nagy szófejtő szótárral.
Somogyi hugával, egy csinos piszével,
Erzsi vig arcával és angol miss-ével.
Egy boldogult lélek farkas-szukájával
És egy Iksz Ipszilon ványadt csukájával
/Gyengébbek kedvéért: az eb Török Pálé -

Aki a csukára nem vél, az nagy málé,
Mert nem érti meg az okos beszéd felét,
Elárulom tehát ismertető jelét:
Bármiféle munka úgy illik markába
Mint "Eletírás"-szak alsó bal sarkába
"Skalp vadász", "Vadölő" s "Winnetou" élete -
Mert ott volt mind. Kérdés: közben elszéledt-e?
Am tudja meg Karcsi, Pista, Bandi, Imre,
Hogy van bünbocsánat az én vétkeimre -
Meghajtom a térdem és halkán megkérdem:
Telket vettem Erden - vajjon az nem érdem?

Haj, de nem sokáig tartott a vig nóta,
A déli dalidót valaki eltó'ta:
Mert szelet vetettünk és vihart arattunk,
Nyul hátára ültünk és hoppon maradtunk;
Vérünk céltalanul akószámra mértük,
Nagy büneink voltak, bünhödtünk is értük;
Arva fejünk fölött sustorgott a bomba,
Majdnem belecsapott a csámpás lábomba;

Amink volt, nem tudtunk gazdálkodni vele,
Vihar prédája lett vityillónk fedele,
Kihullt kezünkől a veszett fejsze nyele
S jól megsanyargatott a tél forgószele.
De mert megmenthettünk néhány paszuly-karót,
Két repedt köcsögöt s egy rongyos takarót
És ezt az egész szép nagy bibliotékát
És mert nem nyeltük el egészben a békát
És mert volt puliszkánk, sőt néha olajos -
Megérdemli hálánk Györkösy Alajos.

Ő volt csutoránknak aranyló szin-bora,
Fegyelmező vezér s igaz jó cimbora -
Ki ezt meg nem érti, annak feje kába.
Még Halpi sem léphet Lojzi nyomdokába!

Közös volt a sorsunk, közös volt a bérünk.
Közös rét itta be hulló piros vérünk.
De a hü cimbora, ha jó: jó, ha baj van -
Jó volt a jóban is, de még jobb a bajban.

Csodáltuk a szavát, bámultuk a léptét.
Harcain hős kardja volt a lépték.
Melle volt a bástya és az örök határ,
Ahol ellenség járt: a török, a tatár.

Ha zugott a vihar és szakadt az eső,
Karon fogott: "Vigyázz, bajtárs, mert eleső'!"
Ha tűz volt, pernye hullt, égett, lángolt a nád,
Csöbröt ragadott: "Oltsd, benn ég apád, anyád!
Bajban nem az fontos: ki haljon, ki éljen.
Baj van: most szófiát senki ne beszéljen!
Fiuk, itt tennünk kell, akármit is tennünk,
Amit lehet - ha van lelkünk és Istenünk!"

Ő volt a daliák s hősök gyöngye, bátra.
Ott volt mindenütt, hol legény kell a gátra.
Többet ért, mint harminc ember egy rakásban -
Még talán rajtam is tultett egyben-másban.

Nem a földre nézett, hanem föl az égre.
Megtanított sok szép örök bölcseségre:
Hogy a lényeg a fő, nem a gönc és gunya -
Kolbász: jó, ha görbe; férfi: szép, ha csunya.

Mert egyes-egyedül a felső régiók
Érnek valamit, ha - mint nála - régi jók.
De a szívünk ne a szánkat beszéltesse -
Györkösy Alajost az Isten éltesse!

De - ime - látom a csillagok forgását.
Látom bőségszaru borának csorgását.
Nézek a jövőbe és sok szépet látok:
Elmulik fejünkről a turáni átok.

Reménység csillog át a buskomor esten:
Megsegít bennünket az örök Uristen.
Lesz még rangos ünnep és hangos vigalom
S hegyen-völgyön dali, gangos lakodalom.
Egy-két év múlva - ha összekerülködünk -
Bor lesz mosdóvizünk, kolbász törülközőnk.
Hatökrös gazda lesz - bizony - mindahányunk,
Lesz tajtékpipánk és illatos dohányunk.
Lemossa vétkünket munkás két tenyerünk.
Szebb kor jön: lesz édes szőlőnk, lágy kenyérünk.
Nektárt iszunk, fürdünk mézben, tejben, vajban,
De inséget látunk minden földi bajban.
Zászlaját lengeti a Mahatma Gandhi,
Puskát hoz Türr Pista meg a Gari Bandi
/Vagy: András/. Megbukik a kulák-akció
S posványba suvad a csáklyás reakció.
Felszabadul a hős Hellas és Trácia
És virágba borul a demokrácia.
Látó szemem előtt a fátyol meglebben -
De hadd mondhassam el kissé konkrétebben.

Amint mondám: virrad, tűnik az éjtszaka.
Főleg Ponyinak lesz majd aranykorszaka.
Mert hisz tudjuk, hogy: "Ars longa, brevis vita" -
Többet ér egy kislány, mint száz jezsovita.
Látok csodálatos, gyönyörű hölgyeket,
Kik megszépítik a hegyeket, völgyeket.

Léptük olyan, miként ringó légi bárka,
Szemük: mint pirinkó kis égi madárka.
Kantairt hoznak, ha fáj a szívünk árván.
Szavukra kigyul a hétszinű szivárvány.
Megkönnyítik béna reményünk mankóját,
Megenyhitik néma lelkünk zimankóját.
Csillapítják gőgünk rátarti pöreit,
Kitágítják törpe homlokunk köreit.
Békét turbékolnak csüggeteg pillánkra,
Égkékét hintenek pilledt pupillánkra.

Sok oka-foka van ennek a listának:
Nem csoda, hogy tetszik a Ponyi Pistának.
Nekifekszik hát a nő-sportnak és ordót
Kap, mert felállítja a világrekordot -
Gigászi erővel, de ideálisan,
Ám a végletekig és makszimálisan,
Szilárd tökéletsséggel, sok szép ajándékkal,
Kemény akarattal, de tisztos szándékkal
Bimbózó leánykák közt éli világát.
Bandi ölelgeti rubintos virágát,
Bár - a fáma szerint - erkölcsében ódon:
Kecske-ólját söpri aszkétikus módon.
Látom a távolban Pataky Máriát,
Ki komponál remek, hatásos áriát,
Melytől a borus ég mosolygósra derül,
Sőt Berlász Jenő is vig táncra penderül.
Felépül Schillerné, könyvtárunk tündére -
Éltesse az Isten szívünk örömére!

Györgyi - kit a minap szállított a gólya -
Lesz a dohányosok lelkes pártfogója:
Tágra tárván gazdag tudásának tárát
Szerkeszti a Dohánytermelők Naptárát.
Ám meg kell vallanom - bármilyen lesujtó -
Cinkostársra vagyok, sőt mi több: felbujtó.
De hogy Györgyi együtt jár népes nyájunkkal
S gürcöl örömünkre édes mindnyájunkkal
- Habár errefelé soványak a rétek
És így szükiben van a jófajta étek -
/Noha tudom, hogy a hencegés rut vétek/
Büszke öntudattal kiáltom felétek:
Azt - a kultusz után - nekem köszönjétek!
Erika kér és kap egy szives tanácsot:
Kakastejjel süt szép kakaós kalácsot.
Gondozza a meghitt házi birodalmat
S gondozza buzgón az angol irodalmat.
Loci férjhez adja kedves Kati lányát.
Alice ajnározza könyvtárunk ponyváját
S - melyet évszázados homokréteg temet -
Kiássa sok rejtett bokros érdememet:
Betömi vele a Petrik-i foghíjat,
Meg is kapja érte a nagy Nobel-díjat.
Fluci hiven őrzi baleset-pénztárát.
Aki nyakát szegi, nem vallhatja kárát:
Husz fillér segélyt kap temetkezés végett
S ráadásul csöndes, örök békeséget.
Illő, hogy jutalmát ő meg tőlünk kapja,
Mert épp ma derült fel kedves nevenapja.

Ferit honvágy gyötri, emigrál buvában
S olasz alkirály lesz Addisz-Abbebában.
Livia bő kézzel méri az iccéket.
Károly vesézi a "Turul"-t s a "vicéket",
Ámde kedveli a szende görlicéket
- Kivált Gorlicében - s kultuszállamtitkár
Lesz majd és abból ránk nem is háramlik kár.
Aszu lesz kupánkban, nem ecetes lőre -
Jó Melich Jánosnak köszönünk előre.
Villany-erő végzi a kutató-munkát,
Futószalag hordja a tizórás sunkát.
Czagány József lesz az üzem-átállító,
Berci meg udvari szén- és faszállító.
Szabó József talál - mint én kiskoromban -
Három aranygyűrűt egy rakás koromban.
Imre - mint kispap - papramorgót éget.
János megfeddi a Beszkárt-elnökséget -
S eladván peckes, de lábhijas diványát
Eljegyzí bübájos angol tanítványát.
István bátyánk - miként mészáros, ha kancsal -
Colstokot ránt s üt-vág egy mázsás furdanccsal.
Buzogánya elől menekül a gyáva
Szörnyű ijedtében Besszarábiába.
Dezső földhöz csapja rozsdás, vén mordályát
S megszemlélvén girhes gebéi bordáját
Bezörget zordul a kuria-ablakon:
"T'éns ur, hull a jószág ilyen szűk abrakon!"

Keresztury - ifju, de gondos ujjazda -
Nem csapja lovait holmi gizba-gazba,
Hanem megsarcolja jól a magas kormányt
S szerezh a csikóknak izletes takarmányt.
Lám: itt a "Wirtstafel" vagyis "gazdatábla"
- Amint szemlélteti a mellékelt ábra -
Mert itt megtraktálnak jóféle gúgyival,
S nem bánnak el velünk ugy, mint a Bugyival,
Akit - amint halljuk - szörnyű megbántás ért:
Sétapálcát kapott a háztapasztásért -
Ami nem alkalmas arra, hogy megegyék,
Legföljebb, hogy disznek a vitrinbe tegyék.
Ám itt szép s jó minden, mint egy kedves névnap:
Köszönet és hála Kereszturynénak,
Ki - mint a kelő nap - ránk hinti sugarát:
Most látjuk először, s már igaz jóbarát.
De ne higgyük, hogy szebb már nem lesz életünk,
Mert ennél még százszor jobbat remélhetünk:
Rádió-bemondó lesz majd Józsi bácsi
/Eszkimó nyelven, ha valaki kíváncsi/
A - habár tán nem is lel hitelre Önöknél -
Bennfentes fickó lesz a szép művésznőknél.
Ázsiója ugrás-szerűleg felmegyen,
Mert főnyereményt csap totón és sorsjegyen -
Kivált ha felölti tolmácsi dolmányát
S befejezi "Contra-Atom"-találmányát.
Természetes, hogy frakk-mezzel ruházkodik
S fennhéjázásában ugy elkanászkodik,

Hogy derogál neki komázni Önökkel -
Inkább enyeleg a bájdus táncosnőkkel,
S amíg más robotol, fárad, ázik-fázik,
Addig ő tiz-husz film-csillaggal cicázik
S a "Kis-Pipa" kies, diszkrét tájékára
Jár naponta kétszer titkos találkára,
Közben lecsuszik hét, nyolc, kilenc, tiz icce -
/Ára: öt szép egér és hat finn gerlice/,
Persze vesz monoklit és egy pár uj csukát,
Lojzi meg rózsákból fon ékes kancsukát,
Hogy betarthassa a parancsot keményen:
Úzze a gárdát, mert tul minden reményen
A pénzt - zsák- s nyalábszám - mindnyájunknak atyja,
Szeretett Főtítkár Urunk osztogatja.

Kedves atyafiak, eddig szól a nótám.
Ne vegyétek zokon ütött-kopott kótám.
Ugy vagyok én is, mint a régi sirirat,
Mely egy elhunyt lelket ilyenformán sirat:
"Itt nyugszik az Urban Kutyafulú Ferkó,
Akit agyonrugott egy megvadult pejko -
János volt a neve szegény szánandónak,
Csupán a rim miatt iródott Ferkónak".
Mert miként a vaknak a könyvet betűzni,
Oly nehéz nekem a szókat versbe fűzni.
Lám: szűk termést hoz a szikes, dudvás fenyér:
Bizony, a költészet nagyon nehéz kenyér!
Nézzétek, ráuntam én is szemlátomást:
Kiszáradt a torkom, igyunk szent áldomást!

Ákadémiái határ
könyvtár

FOND

177/61

